

Vita Caroli

Vita Caroli, v překladu Život Karlův, je autobiografie, jejímž autorem je Karel IV., král český, císař římský. Životopis je rozdělen na 2 části a členěn na 20 kapitol. První část je psaná samotným Karlem a zahrnuje prvních 14 kapitol, psáno v první osobě množného čísla. Druhá část je sepsána neznámým autorem, který tím byl pověřen, obsáhl posledních 5 kapitol, psáno v er-formě. Dílo je psané středověkou latinou, ale projevuje se zde i zájem o jazyk český.

Navzdory svému názvu není Vita Caroli obvyklým životopisem, ale podobá se spíše žánru, který je znám pod názvem knížecí zrcadlo, tedy soubor jakýchsi rad, jimiž se měl řídit spravedlivý král. Vrcholem tohoto žánru je Machiavelliho Vladař.

Ještě za Karlova života byly pořízeny 2 české překlady tohoto díla. Přesto, že je Vita Caroli považován za životopis, můžeme o díle říci, že je jedná také o spis částečně naučný či filosofický. Karel se snažil popsat model panovnického chování a vytvořit tak traktát a dát jakýsi životní vzor svému synu Václavovi. Vita Caroli je základním zdrojem informací o Karlově životě. Dosud se přesně neví, kdy byl životopis sepsán, dnes však platí názor, že se tak událo v letech 1370–1371. Nelze však vyloučit např. léta 1363–1366, které udává František Palacký, první, který se snažil chronologicky životopis zařadit.

Část, kterou napsal sám Karel, je velmi osobitá, probírá se vztahy v rodině, mezi panovníky. Kromě data jeho narození je vše uvedeno bez jakékoli datace. V celé této části dochází k prolínání osobních prožitků s veřejným působením a náboženských a morálních úvah. Líčí zde mládí v cizině, počátky pobytu v Čechách do roku 1340 a jeho cesty a působení v zahraničí. Ve druhé části neznámý autor píše jednodušeji a zaměřuje se na prostý popis historických událostí bez jakéhokoli přesahu. Poslední kapitola zakončuje celé dílo korunovací Karla na římského císaře v roce 1346.

Vita Caroli je dostupné v elektronické podobě v edici FRB, která se nachází na internetových stránkách centra medievistických studií. Edice obsahuje informace o životopise, latinský originál i český a německý překlad.

FRB III., s. 323–417.

<http://147.231.53.91/src/index.php?s=v&cat=11&bookid=142&page=359>

Český překlad:

Vita Caroli II., FRB III, Emler, J. (ed.), Praha 1882, s. 369 – 395.

<http://147.231.53.91/src/index.php?s=v&cat=11&bookid=142&page=405>

Literatura:

- Vita Caroli, FRB III, Emler, J. (ed.), Praha 1882, s. 336 – 368.
- Nechutová J.: Latinská literatura českého středověku do roku 1400. Praha 2000.
- Pils J.: Vita Caroli v kontextu své doby. Diplomová práce. FF MU Brno. Brno 2005.